

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí v Bratislave 18. júla 2012 v trestnej veci obvineného **P. Š. pre pokračovací prečin krádeže** podľa § 212 ods. 2 písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 2T 140/2009, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. G. P., advokáta v Prievidzi, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 2. júna 2011, sp. zn. 2To 31/2011, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. Š. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 29. septembra 2010, sp. zn. 2T 140/2009, bol obvinený P. Š. po tom, čo podľa § 41 ods. 3 Tr. zák. bol zrušený výrok o vine, treste a nároku na náhradu škody rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T 26/2008, z 15. mája 2008, právoplatný 15. mája 2008 uznaný za vinného zo spáchania **pokračovacieho prečinu krádeže** podľa § 212 ods. 2 písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. v bodoch 1/, 2/, 3/, **prečinu neoprávneného vyrobenia a používania elektronického platobného prostriedku a inej platobnej karty** podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. v bode 2/ a **pokračovacieho prečinu krádeže** podľa § 212 ods. 2 písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. v bodoch 4/, 5/, 6/, 7/ na skutkových základoch, uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa.

Ďalej bol obvinený tým istým rozsudkom po tom, čo podľa § 41 ods. 3 Tr. zák. bol zrušený výrok o vine, treste a náhrade škody rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4T 139/2008, zo 16. septembra 2009, právoplatný 7. októbra 2009, výrok o vine a treste rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 2T 4/2008, zo 4. novembra 2008, právoplatný 4. novembra 2008, rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 22T 101/2008,

z 10. októbra 2008, právoplatný toho istého dňa, pod bodom 1/, 4/ rozsudku uznaný vinným z **pokračovacieho prečinu krádeže** podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/, písm. f/, odsek 3 písm. b/ Tr. zák. v bodoch 8/, 9/, 10/ 11/, 12/, **prečinu neoprávneného vyrobenia a používania elektronického platobného prostriedku a inej platobnej karty** podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. v bode 10/, **zločinu lúpeže** podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v bode 13/ a **zločinu vydierania** podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v bode 14/ na skutkových základoch, uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa.

Okresný súd obvinenému P. Š. podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 7 Tr. zák., § 41 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. uložil spoločný, úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov a 7 mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. ho súd na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. okresný súd zároveň zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 22T 101/2008, z 10. októbra 2008, právoplatný 10. októbra 2008, za skutky pod bodom 2/ a 3/ rozsudku, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresný súd súčasne zaviazal obvineného P. Š. podľa § 287 ods. 1 Tr. por. na náhradu škody poškodeným, ktorú presne vymedzil vo svojom rozhodnutí. So zvyškom nároku odkázal poškodených podľa § 288 ods. 2 Tr. por. na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Trenčíne uznesením z 2. júna 2011, sp. zn. 2To 31/2011, ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por., teda že odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 319 Tr. por., hoci na to

neboli splnené zákonné dôvody (podľa obsahu dovolania malo byť správne písm. l/, obhajca zrejme vychádzal zo znenia zákona účinného do 31. augusta 2011).

Obvinený zastával názor, že rozsudok Okresného súdu Prievidza nemá oporu vo vykonaných dôkazoch, nakoľko dôkazy boli vyhodnotené v rozpore so základnými zásadami trestného práva. Namietal, že vykonanými dôkazmi nebolo preukázané, že by došlo k násiliu voči maloletému J. K. ani k vyhrážkam voči poškodeným M. Š. a J. K., aby zostali sedieť na lavičke, inak im vpáli guľku do hlavy, a teda nemohol naplniť svojim konaním skutkovú podstatu trestného činu lúpeže a trestného činu vydierania. Ďalej obvinený poukazoval na to, že nebola splnená ani subjektívna stránka jeho konania, keďže vykonaným dokazovaním nebol preukázaný jeho úmysel niektorému z poškodených ublížiť. Súd pri svojom rozhodovaní vyhodnotil dôkazy jednostranne v neprospech obvineného, a preto navrhol, aby Najvyšší súd vyslovil porušenie zákona a napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 2. júna 2011, sp. zn. 2To 31/2011, ako aj rozsudok Okresného súdu Prievidza z 29. septembra 2010, sp. zn. 2T 140/2009, zrušil.

Obvinený vlastnými podaniami z 31. januára 2012 (č.l. 491 - 498), 2. apríla 2012 (č.l. 512 – 518) a podaním z 25. júna 2012, doručené Najvyššiemu súdu 27. júna 2012 dopĺňal dovolanie podané prostredníctvom ustanoveného obhajcu. V uvedených doplneniach sa podrobne zaoberal jednotlivými dôkazmi vykonanými v priebehu trestného konania, najmä výpoveďami poškodených J. K. a M. Š. a namietal spôsob, akým súdy tieto výpovede vyhodnotili v jeho neprospech. Obvinený tiež namietal, že nebola vykonaná konfrontácia medzi poškodenými M. Š. a J. K., hoci o to predsedníčku senátu okresného súdu žiadal.

K dovolaniu sa vyjadrila aj prokurátorka Okresnej prokuratúry v Prievidzi, ktorá bola toho názoru, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov, správne posúdil konanie obvineného, keď skutok pod bodom 13/ rozsudku vyhodnotil ako zločin lúpeže voči maloletému podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a skutok pod bodom 14/ rozsudku ako zločin vydierania voči maloletému podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Vzhľadom na uvedené žiadala, aby Najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodné odmietol.

Najvyšší súd, ako súd dovolací primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/, písm. j/ Tr. por.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu vykonáva v rámci konania pred súdom, a to príslušnými procesnými súdmi ako v prvom stupni, tak aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Najvyšší súd je v konaní o dovolaní zásadne povinný vychádzať zo skutkových zistení súdu prvého stupňa a v nadväznosti na tento skutkový stav zvážiť hmotnoprávne posúdenie skutku, pričom skutkové zistenia súdu prvého stupňa nemôže meniť, a to ani na základe prípadného dopĺňovania dokazovania, ako ani v závislosti na prípadne inom hodnotení v predchádzajúcom konaní vykonaných dôkazov. Mimoriadny opravný prostriedok môže viesť len k skúmaniu, či boli splnené dôvody vyjadrené v ustanovení § 371 Tr. por.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (nezákonne vykonané dôkazy), ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

Keďže Okresný súd v Prievidzi vykonal dokazovanie zákonným spôsobom v rozsahu postačujúcom na ustálenie skutkových okolností, čo následne potvrdil aj Krajský súd v Trenčíne, Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol akceptovať obvineným uvádzaný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolateľovu námietku ohľadne nedostatočného vyhodnotenia dôkazov a nevykonania konfrontácie medzi poškodenými, považuje Najvyšší súd za potrebné uviesť, že je výlučne na úvahe súdu, ktoré dôkazy vykoná a tieto následne vyhodnotí podľa svojho

vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmavanie

všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci, ako ho zistil a ustálil okresný súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinený P. Š. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku prvostupňového súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutkov potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov jednotlivých trestných činov, zo spáchania ktorých bol obvinený uznaný vinným.

Pokiaľ obvinený odôvodňuje tento dovolací dôvod aj poukazom na nepreukázanie subjektívnej stránky trestného činu lúpeže a vydierania, dovolací súd konštatuje nasledovné: Subjektívna stránka trestného činu nepredstavuje nič iné ako vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu. Tento vzťah nemožno skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t.j. tak, ako sa navonok prejavil v jeho konaní, ktoré je v konečnom dôsledku obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Takže ani poukaz na to, že nebola v predmetnom konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu, nemôže napĺňať uvedený dovolací dôvod.

Ďalším dovolacím dôvodom, ktorý obvinený vo svojom podaní uviedol, bolo ustanovenie § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por., teda že odvolací súd zamietol podľa § 319 odvolanie, hoci na to neboli splnené dôvody. Tu Najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že novelou Trestného poriadku č. 262/2011 Z. z. účinnou od 1. septembra 2011 došlo k rozšíreniu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Obvineným namietaný dovolací dôvod pôvodne uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. (že dovolanie možno podať, ak odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por., hoci na to neboli splnené zákonné dôvody) bol po uvedenej novele zaradený pod ustanovenie § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por. a jeho obsah bol doplnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por., hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zobral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania.

V danej súvislosti treba pripomenúť, že podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ako bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala, alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

Obvinený však v dovolaní namietal, že odvolanie bolo zamietnuté podľa § 319 Tr. por. (podľa ktorého odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné). Uvedenú námietku obvineného nemožno zaradiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. júla 2012

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová